

# Universitätsbibliothek Wuppertal

## Plutarchu Chairōneōs Ta Sōzomena Panta

Continens Moralia

**Plutarchus**

**Francofurti, 1620**

De amore prolis

---

**Nutzungsrichtlinien** Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1372)

PLVTARCHI LIBELLVS de Amore prolis.

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ ΠΕΡΙ τῆς εἰς τὰ ἔκγονα φιλοσοφίας.



**Q**uod ad peregrinos iudices Græci appellauerūt aliquādo, & in alieno foro litigauerūt, id initio hinc excogitatum fuit, quod alii de aliorū iustitia dif- fidentes, eā vt rē necessariam & apud ipsos nō existentē aliun- de petendam sunt opinati. Nonne eodem modo philosophi etiam de quæstionib. quibusdam ppter mutuas inuicē dissensiones ad naturam brutorum animalīū, tanquam ciuitatem alienā, prouocauerunt, eorumq; affectionibus & ingeniis, vt pote integris & nullo alloquio, nullo dono corruptis, iudicium permiserunt? Aut hoc quoq; commune est humanæ vitiositatis crimen, quod de maximis & ad prime necessariis reb. dissentientes, apud equos, canes, & aues quærimus, quomodo nobis matrimonia contrahenda, proles procreanda & educā- da sit: ac quasi nihil in nostra natura sit proditum, brutorum mores & affectus appellamus: hocque aduersus vitam nostrā testimonii dicimus, multa in ea contra naturam agi atq; vlturpari, statim ab initio & primis in rebus confusione ac perturbatione insinuante. Nam in brutis quidem proprietates suas natura sinceræ simplicesque conseruat. inter homines ratio & consuetudo eas, sicut oleū solent seplasarii, multis permiscens opinionibus ac iudiciis adscititiis, non patitur simplices manere, sed multipliciter variat. Neque est quod miremur bruta magis quam ratione prædita sequi naturam: nam in eo bruta etiam superatur à plantis. hæ enim neque imaginandi vi, neq; appetitu prædita qui naturam alio auerteret, tanquam vinculo constricta manent ac tenentur, vnicumq; semper naturaductum sequuntur. Brutis rationis mansuetudo, subtilitas, & libertatis studium non admodum sunt insita: incitationes tamen & cupiditates rationis expertes habent, quibus vsa euagantur: plerunque tamen non longe efferuntur, sed in natura tanquam anchora subsistunt. Sicut itaq; afinū habena & freno dominus dirigit: sic & in homine ratio, penes quam principatus est, modo has modo alias inueniens digressiones ac diuerticula,

nullū conspicuū aut euidentis relinquit nature vestigiū. In initio in brutis considera, quam sint omnia naturæ accommodata. Primum nō expectant dum leges contra cœlibatum aut serius matrimonium ineuntes ferantur, vt Lycurgi & Solonis ciues. neque metuunt ignominias prole carentib. propositas, aut honores trium liberum: sicut Romanorum multi vxores ducunt & liberis operam dant, non vt hæredes, sed vt ius adeundæ hæreditatis habeant. Deinde miscetur mas femina, non omni tempore: quia non voluptas ei, sed procreatio est finis propositus. Itaque verno anni tempore, cum auræ spirant genitabiles, & temperie prægnantibus commodæ, coit cum mare femina mæfucta & desiderabilis, suauis corporis odore, & peculiari corporis ornatu exultans, rore & pura herba impleta, ac vbi se concepisse sentit, modeste abit,



**B**Κλητοὶ κρείσσις καὶ ξενικῶν δικαστηρίων ἀγωγὰ τοῖς Ἕλλησι τὸ πρῶτον ἀπίστια τῆ πρὸς ἀλλήλους ἐπειρηθήσαν, ἀλλοτριῆς δικαιοσύνης, ὡς πρῶτον ἐτέρου πινὸς τῶ ἀναγκάων μὴ φυσικῶν παρ' αὐτοῖς, δεηθεῖσιν. ἀρ' οὖν καὶ οἱ φιλόσοφοι τῶν πρὸς βλημῶν ἕνια, ἀλλὰ τὰς πρὸς ἀλλήλους ἀφορέας, ὅτι τὴν τῶ ἀλόγων φύσιν ζῶων, ὡς περ ἀλλοδαπὴν πόλιν ἐκκαλοῦνται, καὶ τοῖς ἐκείνων πάθεσι καὶ ἡγεσιν ὡς αἰετὶ δίκτοις καὶ ἀδεκείστοις, ἐφίασσι τὴν κρείσιν; ἢ καὶ τὸ τῆς ἀνθρώπινος κακίας ἐγκλημα κρινόν ἔστι, ὅτι πρὸς τῶ ἀναγκασμάτων καὶ μεγίστων ἀμφιδόξουντας ἡμᾶς, ζητεῖν ἐν ἴπτοις καὶ κυσὶ κῆρύσι, πῶς γαμοδιδρυ αὐτοὶ καὶ γυνάιδρι καὶ τεκνοθεροδιδρυ, ὡς μηδὲν ἐν ἑαυτοῖς δὴλωμα τῆς φύσεως ὄν, τὰ τῶ θηρίων ἦν καὶ πάθη πρὸς ἀναρροῦσθαι καὶ καταμύρτυρῆσθαι τῆ βίου ἡμῶν πολλῶν τὴν καὶ φύσιν ἐνδιαιτησιν καὶ πρὸς ἀνάστασιν, ἀλλ' ὡς ἐν ἀρχῇ καὶ πρὸς τὰ πρῶτα συγχομῶν καὶ παρεπιτομῶν. ἀκρεστον γὰρ ἐν ἐκείνοις ἢ φύσιν καὶ ἀμυγῆς καὶ ἀπλουῶν φυλάττει τὸ ἴδιον. ἐν δ' ἀνθρώποις ἔστω τῆ λόγου καὶ τῆς σπουδῆς (ὁ πούλαγον ἔστω τῶν μυρέφῶν πέπονθε) πρὸς πολλὰ μινυμῶν δόγματα καὶ κρείσσις ἐπιτέπεις, ποικίλη γέρονε καὶ ἰδία, ὅτι οἰκείον ἐτετήρηκε. καὶ μὴ θαυμάζωμεν εἰ τὰ ἀλόγα ζῶα τῶ λογικῶν μάλλον ἐπέτα τῆ φύσει καὶ γὰρ τὰ φυτὰ τῶ ζῶων, οἷς οὔτε φαντασίαι οὔτε ὀρμῶν ἔδωκεν ἑτέρων ὀρέξιν τῆ καὶ φύσιν ἀποσαλεύσασθαι, ἀλλ' ὡς περ ἐν δεσμῶν σιμῆργμένα μῆρι καὶ κεκράτῃται, μίας αἰετὶ πορείαι ἢ ἢ φύσιν ἀγὰρ πορρόμῶν, τοῖς δ' ἰστέροις τὸ μὲν πρῶτον τῆ λόγου καὶ πρὸς τὸν καὶ φιλελεύθερον ἀγῶν ὅσον ἔστιν, ἀλόγοις δ' ὀρμαῖς καὶ ὀρέξεις ἔχοντα καὶ γυνάιδρι πλάταις καὶ πρὸς εἰδρομῆς, πολλάκις ἐμακράν, ἀλλ' ὡς ἐπ' ἀγκύρας τῆς φύσεως σαλεύει. κατὰ περ οὖν ὁδὸν ὑφ' ἰωῖα καὶ χαλινῶν βαδίζοντα δεικνῶσιν ὁρμῆσαν, ὅτι δεσπότης ἐν ἀνθρώπῳ καὶ αὐτοκρατοῦς λόγος ἀλλὰς ἀλλοτε παρεκβάσεις καὶ κληνοτομίας ἀνδρείσκων, ὅσῳ ἴσχος ἐμφανῆς ὅσῳ ἐλαργῆς ἀπολέλοιπε τῆς φύσεως. ὅσα πρὸς τῆς γάμοις ὅσον ἔστιν ἐν τοῖς ζῶοις ὅτι φύσιν. πρῶτον ὅσον ἀναμῆρι νόμοις ἀγάμου καὶ ὀφθαλμοῦ, κατὰ περ οἱ Λυκῶν ἄρχοι καὶ Σόλωνος. ἔδδ' ἀπῆμίας ἀτέκνων δέδδικεν. ὅσῳ ἡμᾶς δῶκει τείπαιδας, ὡς ῥωμαίων πολλοὶ γαμοδοῖ καὶ γυνάιδρι, ἔχ' ἵνα κληρονομοῦς ἔχασιν, ἀλλ' ἵνα κληρονομεῖν διώωνται. ἔπειτα μινυται τὰ ἡλίαι τὸ ἀρρῆν, οὐχ ἀπῶσα χέρονον. ἡδὲν τὸ γὰρ ἔχ' ἔχ' τέλος, ἀλλὰ ἡμῆσιν καὶ τέκνωσιν. ἀλλὰ τὸ ἔπος ὡρᾶ ἢ πρὸς τῆ γυνίμου ἔχει καὶ πρὸς φροσιν λοχθλομοῖς κρεῖσιν, ἢ λθεν εἰς τὸ αὐτὸ τὰ ἀρρῆν τὸ ἡίλυ χρεῖσῆτες καὶ ποθεινόν, ἡδέια μὲν ὁσῆ γυνίμου, ἰδίῳ δ' ἔστω σάματος ἀγαλλόμῶν, δέσσου καὶ βοταῖης ἀπάπλων κατὰ πρὸς ἀμῶμῶν δέ ὅτι κύει καὶ πεπλήρωται, κρημῶς ἀπεισι,

καὶ πεινῶν πρὸς τὴν κύνων καὶ σωτηρίαν τῶν ἀποτιχθέντων. ἄλλως δὲ οὐκ ἔστι· εἰπεῖν τὰ δρώμενα, πλὴν ὅτι γινέσθαι ἔκαστον αὐτῶν ἐν τῇ φιλοσοφίᾳ, τῇ θεωρίᾳ, ταῖς κερταῖς, ταῖς ἐγκρατεῖαι. ἀλλὰ τί μελίτηται ἡμεῖς σοφίᾳ, καλοῦμεν καὶ νυκτὸς ἐξαιτῶν μέλι μεθυσθῆναι, καλοῦμεν τὸ ὕδρ καὶ ῥαλαλίζον ἡμᾶς τῆς γλυκύτητος· τί δὲ τῶν ἄλλων πρὸς τὰς λογίας καὶ τὰς ἀναθεωρᾶς σοφίας καὶ τέχνης παρορμηθῆναι. οἷον ὅτι, ἢ ἀλκυὼν κύνουσα τὴν νεοτήτιαν σωματικῆς, συλλαμβάνουσα τὰς ἀκαθάρτας τῆς θαλαττίας βελόνης, καὶ τὰς διὰ δαίμων ἐγκρατείας πλέκοντα καὶ σωματικῆς, ὅ μὴ σχῆμα, πρὸς τὰς ἀλκυὼν κύνουσα, καὶ πρὸς μνηκῆς ἀπογράφεται· τῆ δὲ ἀρμονία καὶ πυκνότητι συμφέρουσα τῆς ἀκαθάρτης ἀκρίβειας, ὑπέθηκε τὰ κλύσματι τῶν κύνων, ὡς τυτθόμορον ἡσυχίᾳ καὶ πηγνύμενον ὅτι πηλμα τῆς ἐπιφανείας φερατὸν ἡμῶνται. γίνονται δὲ σιδήρῳ καὶ λίθῳ δυοῖς ἀφάρτερον, ὅ δὲ ὅτι θαυμασιώτερον, ἔτα τὸ σῶμα τῆς νεοτήτιας συμμέτρως πεπλάσθαι πρὸς τὸ μέγεθος καὶ τὸ μέγεθος τῆς ἀλκυὼν, ὡς τε μήτε μείζον ἄλλο, μήτε μικρότερον ἐκδύναται ζῶον ὡς δὲ φασί, μηδὲ θαλαττίας πρὸς ἀδέχουσα, μηδὲ τὰ ἐλάττω. μάλιστα δὲ οἷα λεοὶ ζωογενέσει μὴ ἐν αὐτοῖς, ἐκδύναται δὲ παρέχουσι ἐκ τῶν καὶ νέμεσθαι τοῖς σκύμνις, εἴτα πάλιν ἀναλαμβάνουσι καὶ πρὸς πύσσοισιν ἐγκρατικῶν τοῖς σπλάγχθοις. ἢ δὲ ἀρκῆτες, ἀγελώτατον καὶ σκυδοσπότα τονηρίον, ἀμορφα καὶ ἀσπρῆτα ἵκτει, τῆ δὲ γλωττῆ, κατὰ τὸ ἐργαλείω, ἀφαιρῶντα τῶν ὑδρῶν, οὐ δοκεῖ ἡμῶν μόνον, ἀλλὰ καὶ δημιουργεῖν τὸ τέκνον. ὁ δὲ ὀμμηκῆς λέων, ὄνρα τε

Νότια τέκνα ἀγροντα σωματικῶνται ἐν ὕλῃ  
 Ἄνδρες ἐπακτῆρες, ὁ δὲ τε ἀνεῖ βλεμματῆς,  
 Πάν δὲ τ' ἐπικύον καὶ τὸ ἐλκεται, ὅσπερ κλύστων,  
 ὅρα ἔχ' ὁμοίως ὅτι ἀφαιρῶντα πρὸς τοὺς κύνους ἀπειθεῖται πρὸς τῶν τέκνων; κατὰ λουρὸν ἢ πρὸς τὰ ἔχονα φιλοσοφία, καὶ τὰ πολμηρὰ δειλὰ ποιεῖ, καὶ φιλόπονα τὰ ῥάθυμα, καὶ φειδωλὰ τὰ γαστρίμωρα. καὶ ὡς πρὸς ἠὲ ὀμμηκῆς ὄρνις πρὸς φέροντα τοῖς νεοτήτοις Μάσακ, ἐπέικε λαβῆσι, κακῶς δὲ τε οἱ πέλει αὐτῆ. τὰ γὰρ αὐτῆς τρέφει λιμῶν τὰ ἔχονα, καὶ τὴν ἔσφω τὸ γαστρός ἀπορμηθῆναι ἀποκρετῆ καὶ πῖζει τὰ σῶμα, μὴ λαβῆ καταπιούσα.

Ὡς δὲ κύνων ἀμαλῆσι πρὸς σκυλάκεσι βεβῶτα  
 Ἄνδρ' ἀγνοίῃσσι ὕλας, μέμονε, τε μάχεσθαι,  
 τὸ πρὸς τῶν τέκνων φόβον, ὡς δὲ τερνί πρὸς λαβῶσα θυμῶν. αἱ δὲ πέρδικες ὅταν διώκονται μὲν τῶν τέκνων, ἐκείνα μὴ ἐᾶσι πρὸς πέτεσθαι καὶ φθῆναι, αὐτὰς δὲ μηχανώμεναι πρὸς ἐχθρῶν τῆς κύνων, ἐγγυς κυλιδύμεναι καὶ καταλαμβάνουμεναι, μικρὸν ὑποκτενοῖν, εἴτα πάλιν ἴσανται καὶ παρέχουσι ἐν ἐφικτῶν τῶν ἐλπίδος ἐαυτῶν, ἀγρῆς αἰετῶν πρὸς κύνων κύνουσα τῶν νεοτήτων τῆς ἀσφαλείας, πρὸς ἀγροντα πρὸς τοὺς διώκοντας. τὰς δὲ ἀλεκπείδας ἐν τοῖς ὄμμασι καὶ ἡμέραν ἐχρῶν, ὄντοπον τὰ νεοτήτα πρὸς τοῖς, τοῖς μὴ ἐκδύναται χαλῶσαι τὰς πτέρυγας, τὰ δὲ ἐπιβαίνουσα τῶν νεοτήτων, καὶ πρὸς ἐρχομαι πρὸς ἀγροντα ἀναδέρουμαι, μετὰ τῶν γρηθῶν ἢ καὶ πρὸς φιλέσ ἐπιφλέθεσθαι. κύνων δὲ καὶ δροχεντίας, αἱ πρὸς αὐτῶν φοβηθῶσι, φθῆναι αἰετῶν πρὸς τῶν τέκνων, ἀμύονται καὶ ἀφαιρῶνται πρὸς διώματα. εἴτα ταῦτα οἰόμεθα πᾶσι τούτοις ἐπειράσθαι τὴν φύσιν, ἀλεκπείδων ἐπιφλέθεσθαι καὶ κύνων καὶ ἀρκῆτων πρὸς νεοτήτων, ἀλλ' ἔχ' ἡμᾶς δυσωποῦσαι καὶ ὑπέρσχεσθαι ἐπιλογιζομένους ὅτι ταῦτα πρὸς ἀδείματα τοῖς ἐπορμηθῶσι,

& ea prospicit quæ ad fetum perferendum edendumque pertinent. Quæ agant, digne dici nequit. in omnibus quidem amor proles est manifestus, in prouidendo, in tolerando, in continentia. Ceterum nos apem sapientem vocamus, ac celebramus *Meliffuum meditantem*: adulantes ei ob dulcedinem nos titillantem. reliquorum animalium sapientiæ & artē, quam adhibent partui & educationi, negligimus. Occurrit primoloco alcyon. quæ post quæ concepit, nidum componit e spinis marinæ acus, quas inter se cōplicans atque cōserens, formam circumfractam, qualis est retis piscatorii, & prelongam struit, cōcinneque densa serie spinis inter se accurate cōtextis, opus illuicivndarum supponit, ut paulatim percussum atque stipatum textum, solidam nanciscatur superficiem. ita autem duratur, ut vix diuidi lapide aut ferro possit. & quod est mirabilius, orificium nidi ea proportione admodum & magnitudinem alcyonis effugitur, ut nullum neque maius intrare neque minus animal possit, ac (ut nonnulli tradunt) ne mare quidem aut rem ullam minimam admittat. Maxime autem feles viuū edunt partum, qui catulos in se continent, eosque sinu in foras prodire ac pasci, deinde rursum in trauiscera recipiunt dormituros. Vt si, animal quo neque deformius est aliud, neque morosius, informes artubusque carentes catulos parit. lingua autem tanquam instrumento format membra: ut non solum parere, sed etiam fabricari videatur fetum. At Homericus leo ille:

*Cui venatores, catulos dum ducit, in alta  
 Occurrunt sylua, frendens, et robore fretus  
 Omne supercilium tectis demittit ocellis.*

nonne tibi videtur similis esse meditati cum venatoribus de catulis pacisci? in vniuersum enim amor proles animalia audacia redigit timida, & de legibus industria, ac de gulosis parca. Sic Homericam illam auis pulli tradit

*Esca quidquæ habet, male sit sibi quamlibet ipsi.*

sua enim ipsius fame pulli s'alit, cibumque iam ventri appropinquantem abstinere & ore premit ne imprudens deglutiat. Apud eundem Poetam,

*Ut cum prole uenit, canis anxius latrat  
 Ignoro accedente uino, pugnaq; parat se:*

metum pro catulis quali secundam iram concipit. Perdices quando una cum pullis exagitantur, eos prouolare sinunt ac fugere, idque machinantur in propinquos uolentes se ac post pullos relictæ, ut aucupes ipsas captet: deinde paululū cursu puectæ, rursus percipiendi aucupem lactant, donec ita parta pullis suo periculo securitate longius producant persequente. Gallinas autem quotidie ante oculos habemus, ac cernimus quo modo pullos suos foueant, alios passus sub alas recipientes, aliis tergum conscendendum & vndiqueque aditum prebentes, simulque blandam & gaudii indicem vocem edentes. eadem canes & angues fugiunt, cum sibi metuunt: cum vero pullis inuent, defendunt, & ultra quam vires patiantur iis propulsandis certant. Enimvero huiusmodi affectiones opinabimur istis animalibus ingenerasse naturam, de gallinarum, canum, vrsarum propagatione sollicitam: non nobis hoc modo pudore voluisse incurere? nimirum reputantes, ista naturam sequentibus exemplorum loco esse:

F

duris autē suā exprobrare inhumanitatē, propter quos solahominis incusatur natura, q̄ amorē gratuitū nōferat, neq; nisi vtilitatis causa diligere norit. In admiratione n. est is q̄ in theatris p̄nūciavit:

*Mercedis ergo namque hominem homo diligit.*

Epicurus cenfer hoc pacto à parentib. liberos, & à liberis parentes amari. Quod si sermonis intelligētia brutis cōcederetur, & coactis in theatrū commune equis, bobus, canibus, volucris, mutato carmine, p̄nūciaret aliquis, neq; à canib⁹ catulos mercedis gratia, neq; ab equis equuleos, neq; ab auiibus pullos, sed gratis & naturæ impulsu diligi: omniū brutorū affectionib. hoc vt recte ac vereditū approbaretur. Turpe enim, prohilupiter, fuerit, bestiarū procreationes, partus, dolores in partu, educationes gratis esse & à natura: homines vero fenus, mercedē, arrabones istarū rerum causa exigere. Sed neq; verū hoc est, neq; dignū creditu. Natura n. sicut in plantis syluestribus, vt labruscis, caprificis, oleastris principia fructuū mitium cruda & imperfecta gignit: ita brutis quoq; amorē fetus in seuit imperfectum & nō pertinentē ad iusticiam, neque vltra vtilitatem sese proferentem homini vero, quem protulit vt animal esset ratione præditum; ac ciuile, iusticiamque, leges, & deum coleret, vrbesq; concederet & amice cum aliis viueret: femina quoque harum rerum præclara, pulcra, & fecunda inseruit, amorem scilicet prolis: secuta in hoc prima principia, quæ in ipsa corporis insunt constructione. Etenim natura, cum omnibus in rebus accuratam artificiosamque adhibeat diligentiam, nihilque mancum aut superuacaneum admittat, & (vt ait Erasistratus) nihil habeat ociosum aut friuolum: nulla oratione satis explicari potest, qua industria confecerit ea quæ ad humani generis procreationem attinent. Ac fuerit fortasse non satis decorum nimis subtiliter ea persequi, quorum vocabula parum honeste proferuntur, sed occultantur: vt intelligi possit quæ sit & quam apta constitutio eorum membrorum, quæ gignendo, fouendo, in lucem edendo & enutriendo homini natura destinauit. Sola lactis confectio ac dispensatio sufficit ad demonstrandam naturæ prouidentiam atq; industriam. Quantum enim sanguinis in mulieribus supra necessarios vsus abundat, atq; ob languorem exiguitatemque spiritus in superficie vagans molestia adficiat: id reliquo tempore solet mēstruis dierum circuitionibus, natura ad hoc canales & meatus aperiente, effundi, & cum reliquum corpus leuate ac purgare, tum vterum tanquam aruum aratro & semini concipiendo aptum auidumq; tempestiue reddere. Verum postquam genitale semen complexus est vterus, actis iam radicibus: (primū enim in vtero vmbilicus nascitur, vt ait Democritus, tāquam anchora qua fetus nitatur cōtra fluctuationes, & tanquam retinaculum aut pedamentum conceptæ sobolis) ibi tum mēstruæ illos purgationi aptos meatus natura occludit, sanguinemq; vagum attriēns, eo alimēti locovtitur, fetumq; humectat eo, qui iam cogitur & fingitur, donec iusto dierū numero in vtero exacto auctus, aliū locum is, aliumq; victum requirat. Exinde natura quouis solertior colono sanguinē ad alios idētidem derivans vsus, paratos habet quasi subterraneos fontes quosdam, qui laticem affluentem recipiant. & qui dem recipiāt nō ociose aut sine affectione aliqua,

A τοῖς δὲ ἀνδράσι τοῖς οἰεῖται τῆς ἀπαθείας, δι' ὧν κατηρεθόσι τῆς ἀδελφείκης φύσεως μόνως, μὴ παροῖκα τὸ φέρειν ἰχθύος, μὴ δὲ ὅτις αὐτῶν φιλεῖν ἀπὸ χρείας. θαυμάζεται γὰρ ἐν τοῖς θεάτροις ὁ εἰπὼν, Μιαθοῦ γὰρ ἀδελφῆς, τίς ἀνδρῶν φιλεῖ, κατ' Ἐπίκουρον ὁ πατήρ τὸν υἱόν, μήτηρ τὸ τέκνον, οἱ παῖδες τὰς τεκνύσας. ἀλλὰ εἰ λόγου χροῖτο τοῖς θηρίοις σκύεσι, καὶ τὸ πρὸς εἰς κρινὸν θεῖον σκυλαγῶν ἵππων καὶ βόας καὶ κύνες καὶ ὄρνιθας, ἀναφθέρει ἀπο μεταγενέσας, ὡς οὐτε κύες ὅτι μιαθῶ σκύλακας φιλεῖσιν, οὐτε ἵπποι πώλους, ἔτε ὄρνιθες νεοτῆρας, ἀλλὰ παροῖκα καὶ φυσικῶς, ὅτι γνωσθήσεται τίς ἀπὸ τῶν πάθων ὡς δὲ καὶ ἀληθῶς λεγόμενον. ἀσχετὸν γὰρ, ὡς Ζεὺς, τῆς θηρίων χρείας καὶ λοχείας καὶ ὠδίνας καὶ πικροθυρίας φύσιν εἶναι καὶ χάριν, τῆς δὲ ἀνδρῶν, δόρυκα καὶ μιαθοῖς καὶ ἀρραβῶνας ὅτι χρείας διδόμενοι. ἀλλ' οὐτε ἀληθῆς ὁ λόγος, οὐτε ἀξίον ἀκούειν. ἢ γὰρ φύσις, ὡς παρ' ἐν φυτοῖς ἀγενέσι, οἷον οἰαῖται, ἐμμενοῖς, κρινῶν, ἄρχας ἀπέπτους καὶ ἀτελεῖς ἡμέρων καρπῶν εἶναι φύει. οὕτω τοῖς μὲν ἀλόγοις τὸ παρὸς τὰ ἔργα φιλόστοργον, ἀτελεῖς καὶ οὐ διαρκές παρὸς διχασμοῦ, ὅσδε τῆς χρείας παροσπῆρα παροσπῆρα μόνον ἔδωκεν. ἀδελφῶν δὲ, λογικὸν καὶ πολιτικὸν ζῶον, ὅτι δίκην καὶ νόμον εἰσάγουσα καὶ θεῶν ἡμῶν, καὶ πόλεων ἰδρύσας καὶ φιλοφροσύνην, ἡμεῖς καὶ καλὰ καὶ φερέκαρπα πύτων σπέρματα παρέσχε τῶν παρὸς τὰ ἔργα χάριν καὶ ἀγάπην, ἀχρηστώσα τῆς παρὸς τῆς ἀρχῆς. αὐτὰ δὲ ἦσαν ἐν τῆς τῶν σωμάτων κατασκευῆς. πρῶτα γὰρ μὲν γὰρ ἡ φύσις ἀκείνης καὶ φιλότεκνος καὶ ἀελλίπης καὶ ἀπειτῆτος, ὅσδε (ὡς ἔφησεν Ἐρασίστρατος) ἔχουσα ῥοπικόν. τὰ δὲ παρὸς τῶν ἡμεῖς ἀξίως ὅσδε ἐστὶν εἰπεῖν. ὅσδε δὲ ἀπαρτῆτος ἰσως λίαν ἀκείνης τῶν ἀπορήτων ἐφάπτεσθαι τοῖς οἰομασιν καὶ τοῖς ῥήμασιν, ἀλλ' ἀποκλεισμένων καὶ κερυμμένων ὅτινοσὶν τῶν παρὸς τὸ ἡμεῖς καὶ λοχέσθαι τῶν μορίων ἐκείνων δι' οὐσίαν. ἀρχεῖ δὲ ἡ τῆς γάλακτος ἐργασία καὶ οἰκονομία τῶν παρὸς αὐτῆς ἐμφύσας καὶ ὅτι μείλαια. τῆς γὰρ αἵματος ὅσον παρὸς τῶν χρείας ἐν τῆς γυναιξὶ δι' ἀμβλύτητα καὶ μικρότητα τῆς πύτων ἀπέπτους ὅτι ποσὸν ἐμπληθύνεται καὶ βαρύνει, τὸν μὲν ἄλλον χροῖον εἶησιν καὶ μεμελέτηκεν ἐμμενοῖς ἡμερῶν παρὸς οὐχέτις καὶ πόρος αὐτῆς φύσεως ἀναστομῆτος ἀποχρόνον, τὸ μὲν ἄλλο σῶμα κρυφίαν καὶ καθαίρειν, τῶν δὲ ὑπερῶν οἷον ἀετῶν καὶ ἀπόρων γυνὸς ἐν φυτοῖς ὀργῶσαν ἐν καρῶν παρὸς ἔχον. ὅσδε δὲ τῶν γονίω ἀναλάβη παρὸς πεσοῦσα ἡ ὑπερῶν, καὶ περὶ εἰρήνην ῥιζώσεως ἡμορῶν. ὁ γὰρ ὀμφαλὸς παρὸς ἐν μήτηρσιν (ὡς φησὶ Δημόκριτος) ἀγκυρητόλιον σάλου καὶ πλάτης ἐμφύεται, πείσμα καὶ κλημα τῶν ἡμορῶν καρπῶν καὶ μέλλοι. καὶ τοῖς μὲν ἐμμενοῖς καὶ καθαροῖς ἐκφῶσιν ὀχέτις ἡ φύσις, τῆς δὲ αἵματος ἀπλάμβανον μὴ φερομένου, ἔσφη χροῖται καὶ κατάρδει τὸ βρέφος ἢ δὴ σκυλαγῶν καὶ ἀναπλασθέντων ἀρχεῖ οὐ τῆς παρὸς ἔχοντος ἀριθμοῖς τῆς ἐν τῶν αὐξήσει κινήσιν, ἐτέρας αἰατροφῆς καὶ χροῖας δέονται. τότε οὖν τὸ αἷμα πρῶτος ἐμμελέσσειν φυτοῦ καὶ ὀχέτις παρὸς ἐτέραν ἀφ' ἐτέρας ὀκτρέπουσα, καὶ μεταλαμβάνουσα χροῖαν, ἔχει παρὸς ἀσπῆρας οἷον ἐγγείους ἢ ἵνας κρινῶν ἡμῶν ἐπιρρέοις, ὅσδε ἀρχῆς ὅσδε ἀπαθῶς ἀποδεχόμενος,

ἀλλὰ καὶ πνέματα ἡπιώτερμα καὶ μαλακῆ φιλότητι, ἐκπέμψαι καὶ λεῖψαι καὶ μεθεβαλεῖν διωαμύνας. πιαύτιον γὰρ ὁ μαζός ἐστι τοῦ ἀφ' ἑσθίου καὶ κρεῖσσιν. ἐκρεῖσαι δὲ τῆ γάλακτος οὐκ εἰσιν, ὥστε κρεῖνοι μελέντες ἀθρόως, εἰς δὲ ἄρκα πίδακώδη καὶ πόροις ἀτρεῖμα λεπτοῖς διηγεῖσθαι σπολήρον, ἀμύνης ὡς τῆς ἡπίας σόματι καὶ παροφιλῆς φαῦσαι καὶ ἀειλαβὴν ἐκιδῶσι τ' αμείων. ἀλλὰ πύτων γε τῶν πούτων ἔπι τῶν ἡπείων ἐργαλείων, καὶ τοῖς τῶν αἰχνομιῶν, καὶ φιλοπείας, καὶ παροφίαις, ὥστε ἐν ἑὺ ὄφελος, εἰ μὴ τὸ φιλοσοφῶν ἢ φύσις καὶ κηδεμονικὸν ἐκτελεῖται τῶν τεκνύσας.

Οὐ μὲν γὰρ πῶς οὐκ οἰζυρώτερον αἰδέσθαι, Πάντων ὅσα τε γὰρ ἐπιπνεῖ τε καὶ ἔρπει, τῶν οὐκ ἀδέεται λέγων ἔπι ἡπίας καὶ σπρηγμοῖς. ὥστε γὰρ ἔστιν οὕτως ἀτελές, ὥστε ἀπορον, ὥστε γυμνόν, ὥστε ἀμορφόν, ὥστε μισρόν, ὡς δὲ ἄρωπος ἐκ γοναῖς ὀράμυρος ὡς μόνον σχεδόν ὥστε κατὰ ἑὺ ἔδωκεν εἰς φῶς ὄδον ἢ φύσις, ἀλλ' αἰματι πεφυρμένης, καὶ λυθροῦ ἀειπλεως, καὶ φοιδομύρῳ μάλλον ἢ ἡρωμύρῳ εὐκίως, ὥστε ἐνός ἔστιν ἀφασα καὶ ἀνελέσθαι καὶ ἀσπασαθαι καὶ ἀειλαβεῖν, ἢ τῆ φύσει φιλοῦτος δὲ τῶν μὲν ἄλλων ζώων ὑπὸ τῶν γαστέρα τῶν οὐδατα χαλᾶ τοῖς μαζοῖς, τῶν δὲ γυναιξίν αἰὼν γονάσιν περὶ ὅσων ἐν ἐφικτῶ τῶν φιλησῶν καὶ ἀειπύσαι καὶ κατ' ἀσπασαθαι τὸν ἡπίον, ὡς τῆ τεκνῶν καὶ θρέψαι τέλος οὐκ ἔχειν ἀλλὰ φιλίαν ἔχοντος. ἔπι τῶν παλαιῶν αἰάγαγε τὸν λόγον, ὡς τῶν μὲν τεκνῶν παροφίαις, πῶς δὲ ἰδεῖν στωλέην πικτόμυρον βρέφος. ἔτε νόμος ἑὺ ἐκείνοις τεκνοτροφεῖν παροφίαιων, οὐτε παροφίαια χρείας ἢ ἐσφείων ἔπι νέοις δαμειζομύρων. χαλεπὰς δὲ μάλλον εἶποιμι αἰεὶ καὶ μνησικακίαις τῶν τεκνύσας τοῖς βρέφεσιν, κινδύων τε μεγάλων καὶ πόνων αὐταῖς γινόμενων.

Ὡς δὲ ὅταν ὠδίουσαι ἔχῃ βέλτος ὅζον γυναικῶν Δειμύ, τὸ τε παροφίαισι μορσοῖσι εἰ λείψαι, Ἡρῆς θυγατέρες, πικρὰς ὠδίας ἔχουσαι. ταῦτα οἱ χ' Ὀμηροῦ αἰ γυναικῶν ἀλλ' Ὀμηρίδα γαστέρα λέγουσιν, τεκνύσασθαι ἢ πικτούσασθαι, καὶ τὸ μίγμα τῆς ἀληθίνου ἐμοῦ πικρὸν καὶ ὅζον γινόμενον ἐν τοῖς ἀλλότῳ ἔχουσαι. ἀλλὰ ὅ φύσει φιλοσοφῶν ἐκαστὸς καὶ ἡγῶν. ἐπὶ θερμῇ καὶ ἀφελῆ καὶ κρεαδαγομύρῳ πῶς πόνους, οὐχ ὑπερέσθαι τὸ ἡπίον ὥστε ἐφυγῆ, ἀλλ' ἐπεσφείη καὶ παροφίαια, καὶ αἰεὶ εἰλετο καὶ ἡσπασατο μὴδὲν ἡδὺ κερπουμύρῳ, μὴδὲ χρεῖσιμον, ἀλλ' ἔπι πόνους καὶ παλαιπώρους αἰαδεχομύρῳ τῶν ἀπαργαίων ἐρεπτοῖς θάλαπυσα καὶ ψυχουσα, καὶ πῶς πόνιον ἐκ νυκτὸς ἀλλεῖσθαι τὸν καθ' ἡμέραν. πῶν ταῦτα μισθῶν ἢ χρεῖσιν ἐκείνοις; ἀλλ' ὥστε πῶς ἡδὺ αἰ γὰρ εἰλίπιδες ἀδῆλοι καὶ μακρὰ. ἀμπελον ἰσημερίας ἐαεῖν ἡσπασαθαι, μετοπωεῖν ἔτρυγασε πυρὸν ἔσπειρε δυομύρῳ πλειάδης, εἴτα αἰατελλέσθαι τρεῖς βόεις καὶ ἵπποι καὶ ὄριθες ἐπιμα πικρῶν ἔπι τῶν χρεῖσιν ἀθρόω δὲ ἢ μὲν ἐκ-ἐσφείη πολύπνοος, ἢ ὡς αἰεὶ βραδεία. ἢ δὲ ἀρετῆς μακρῶς ἔσθαι, παροφίαια τῶν πατέρων οἱ πλεῖστοι πατέρες οὐκ ἐπεῖδὲ τὴν Σαλαμίνα Νεοκλῆς ἢ Θεμιστοκλῆς, ὥστε τὸν Εὐρυμέδοντα Μιλτιάδης τὸν Κίμωνος, ἔδὲ ἢ καὶ Περικλῆς Σαθηπῶτος δημηγροῦτος, ἔδὲ Ἀείων Πλάτωνος φιλοσοφῶντος, ἔδὲ Εὐεπίδης καὶ Σοφοκλῆς νῆγας οἱ πατέρες ἐγνωσαν ψελλίζοντων καὶ συλλαβίζοντων ἢ κερῶντο, καὶ κάμους καὶ πόνους καὶ ἔρπασα αὐτῶν οἱ ἀθρόωτοι πλημμελοῦντων ἐπέδον.

A fed spiritus leni calore muliebriq; mollicie excoquant, laeuigent ac mutet. Hoc enim modo vbera interne sunt affecta atque temperata. Lac autē ex iis non per tubulos confertim effunditur. sed in carnem scaturiginū plenā ac sensim exilibus meatibus peruiam desinentia vbera, infantis ori tactu suaue & lenē penupræbent. Verum enim verohęc tot tantaque ad procreationem instrumenta, tot apparatus, tantum studium, tantaque prouidentia nihil erant profutura, nisi pariētibus natura amorem procurationemque fetus sui ingenerasset.

B Quando nil spirat, terra neque repit in alma Tam miserum, quam sunt homines.-- id q; de infante recēs natodiētū, minime fallit. Nihil n. est ita imperfectū, inops, nudū, informe, spurcū, vthomo à partu statim conspectus. cui soli ferene exitū quidē in lucē mundū natura cōcessit: sed sanguine inquinatus, taboq; oppletus, & occiso magis quā nato similis, à nemine tangi, tolli, suauiari, ac amplexu foneri potest, nisi natura infitum gerente amorē. Itaq; aliis quidē animalibus infra ventrē vbera in mammas desinunt: mulieri superne ad pectus nascuntur, vt in promptu sit osculari, amplectiq; & fouere infantem. nimirum quia pariendi & alendi finis est non necessitas sed amor. Refer enim sermonem ad prisca tēpora. quæ primæ pepererunt, qui primi natum infantem viderunt, his neq; lex vlla necessitatem alendæ prolis imponebat, neq; expectatio gratiæ iubebat infantibus alimenta tanquam fenore locare. Quinimo infense potius proli, & memores acceptorum maleficiorum erant alioqui futura: vt pote tantis periculis, laboribus, doloribusque exhaustis.

C Ut cum parturiens mulier penetrante sagitta Fixa gemit, duris quam partibus Eileithya Quæ præ sunt natæ iaciunt Iunonis acerbam, Et seuos partu cumulant urgente dolores.

Hæc mulieres aiunt non ab Homero scripta fuisse, sed ab aliqua Homeride, quæ peperisset, aut etiamnum pareret, mixtionemque doloris simul acerbis atque acuti in visceribus sentiret. Verum infitum à natura amor parientem fleat atq; ducit. Etiamnum calida doloribus ac cruciatibus concussa & tremebunda, infantem non præterit neq; fugit, sed ad eum se conuertit, aridet, tollit, osculatur: nullam sane percipiens dulcedinem, nullam vtilitatem, sed laboriose ac ærumnose

E Ad hæc paratis excipiens cunabulis Fouet, refrigeratque, idem idem nouum Cumulans labore laborem, nocturnumque opus Mutans diurno.--

Quivite equinoctio vernoserit, vvas ex ea legit autumnali. occidentib. Pleiadib. qui triticū seminant, metit sub ortū earum. Boues, equi, alites, iā vsibus paratos edunt fetus. Hominis educatio laboriosa est, incrementum tardū, virtus ita in lōginquo sita, vt pleriq; parētes prius ex hac vita decedant, quā filii virtutē suā demōstrent. Nō vidit Salaminiam Themistoclis victoriā Neocles, neq; Cimonis res ad Eurymedontem gestas Miltiades, non audiuit Periclem concionantem Xanthippus, neq; Platonem philotophantem Aristo. neque Euripidis & Sophoclis victorias patres eorum cognouerunt. Balbutiētes eos, & litteras in syllabas cogentes audiuerūt: comestiones, potationes, amores, aliaq; id genus filiorum delicta videre patribus cōtingit.

adeo ut illa duntaxat Eueni inscriptio memoretur ac laudetur:

*Per tempus patri est filius omne dolor.*

Et tamen finem non faciunt filios educandi: immaxime, quibus nihil opus est filiis. ridiculum est enim opinari diuites natis ipsis liberis rem facram facere & gaudere, quia habeant alimenta praebituros & sepulturam curaturos. Nisi me hercle haeredum inopia liberos alunt: scilicet quia non licet inuenire qui aliena accipere velit. Arena, puluis, & pennae auium varias voces edentium tanto non sunt numero, quantus est haereditates ambientium. Danaus filiarum L fuit pater. qui si prole caruisset, vel plures habuisset haeredes. Tum diuersa est ratio. Filii enim gratiam hanc ob causam non habent, neque colunt ac venerantur eo nomine: sed ut rem debitam, haereditatem expectant. At alienorum circa liberis carentem voces audiuntur, similes comicis istis:

*Impone, sorbe, deuora, habet triobolum.*

Iamquod Euripides dixit,

*Hominiibus amicos conciliat pecunia,*

*Rebusque plurimum in mortalium potest:*

non est simpliciter verum, sed de iis quibus nulli sunt liberi. His pecuniam diuites dant mutuam, hos principes colunt, his solis oratores gratis patrocinantur:

*Multum potest haeredem habens incognitum*

*Dives. --*

itaque ergo multos qui amicorum magnum haberent numerum, & a multis honorarentur, unica nata proles amicis potentiaque exiit. Ita ne ad potentiam quidem liberi conducunt: sed naturae tota est vis, non minus apud homines, quam apud bestias. obscurantur enim & haec & multa alia a vitis: sicut cum sylua hortensibus feminibus confita floret. An hoc dicemus, ne seipsum quidem diligere hominem? quia multi se ipsos iugulant aut praecipites dant, & Oedipus sibi

*Oculos domo funesta auersos eruit:*

& Hegesias sua disputatione multos auditorum permouit ut mortem sibi consciscerent.

*Multa sunt species rerum fatalium.*

Verum & haec & ista, morbi sunt, affectionesque animi a suadesciscens natura. & homines ipsi haec contra se dicunt testimonium. Si enim porca aut canis a se editum fetum dilaniauerit, animum abiiciunt, perturbantur, ac diis pro auerruncanda calamitate sacrificant, remque pro ostento habent: quia sentiunt a natura animalibus omnibus datum ut ament suos fetus, & enutrient, non ut interficiant. Enimvero sicut in metallis aurum quamquam multa terra permixtum atque tectum, tamen enitet: sic natura etiam in vitiosis factis atque affectibus amorem prolis declarat. Pauperes enim non alunt liberos, metuentes ne iusto deterius educati, seruales, & rudes culturae, omniumque bonorum inopes fiant. nam paupertatem, quam vltimum malorum censent, tanquam grauem & magnum morbum, non sustinent suae proli tradere.

A ὡς τε ἐπαμειβόμεθα καὶ μνημονεύομεθα τῆς Εὐλίας τῆς τοῦ μόνου, ὡς ἐπέγραψεν, Ἰδέοση λύπη παῖς πατρὶς πᾶσι χρόνοι. ἀλλ' ὅμως ἔπαύονται παῖδα τρέφοιτες, μάλιστα ὅτι οἱ παίδων ἡκιστα δεόμενοι, γὰρ οἱ γὰρ εἴ τις οἴεται τοὺς πλάσιος θύειν καὶ χαίρειν ἡμετέροις ἀλλοῖς τέκνων, ὅτι τοὺς θρέψοντας ἔξισι καὶ τοὺς γὰρ οὐκ εἶμι. εἰ μὴ τὴν Δία κληρονομοῦσιν ἀπορία παῖδας τρέφουσιν. ἔ γάρ ἐστιν εὐρὴν οὐδὲ ἔπιτυχεῖν τῆς πάλαι τρεφόμενοι λαμβάνειν. Ἰάμμωσ ἢ κύνις ἢ πτεροειδὲς ποικιλοθρόων οἰωνῶν τόσον σὲ ἐχθρὸν ἔχει, ὅσοις ἐστὶν ὁ τῆς κληρονομοῦσιν. Δαναὸς ὁ πεντήκοντα θυγατέρας πα-

B τῆρ, εἰ δ' ἀτεκνὸς ἦν, πλείονας αὐτῆς εἶχε κληρονομοῦσας, καὶ οὐχ ὁμοίως. οἱ μὲν γὰρ παῖδες χάριν ἑστέμειαι ἔχουσιν, οὐδὲ εἰς ἐκεῖνα τούτου θεραπείαν, ὡς δὲ ἡμῶσιν, ὡς οὐφείλημα τὸν κληρὸν ἐκδεχόμενοι. τῆς δ' ἄλλοτεριῶν πατρὶς τὸν ἀτεκνὸν φωνάσας ἀκούεις παῖς καμνησὶς ἐκείναις ὁμοίως, ὡδ' ἡμέτεροι ἐκδικήσας μίαν, εἰ τοῦ ῥέφουσιν ἐντερεῖν ἔχει τριώβολον. τὸ δὲ ἔτι τῆς Εὐειπίδου λεγόμενον

Τὰ χεῖματ' ἀνθρώποισιν ἀείσκειν φίλοις,

διώαμιν τε πλείστην τῆς ἐν ἀνθρώποις ἔχειν, οὐχ ἀπλάως ἀληθές, ἀλλ' ἐπὶ τῆς ἀτεκνῶν. τούτοις οἱ πλάσιοι

C δειπνίζουσιν, οἱ ἡγεμόνες θεραπείαν, οἱ ῥήτορες μόνους τούτοις παρὲν σιωπῆσιν. ἰσχυρὸν ἐστὶ πλάσιος ἀγνοούμενος ἔχειν κληρονομοῦσιν. πολλοὺς γὰρ πολυφίλους καὶ πολυμιμητοὺς οἴεται, ἐν παιδίον ἡμετέροις ἀφίλους καὶ ἀδιώατους ἐποίησεν. ὅθεν ὡς δὲ παρὲς διώαμιν οὐδὲν ἐστὶν ἀφελίμον ἀπὸ τῆς τέκνων, ἀλλὰ τῆς φύσεως τὸ πᾶν κέρτος, ἔχ' ἦτον ἐν ἀνθρώποις ἢ θεοῖς. ἔξαμαυροῦται γὰρ καὶ ταῦτα καὶ πολλὰ τῆς ἄλλων, ἔτι τῆς κακίας, ὡς παρ' ὁμοίως ἡμέτεροις ἀπέρμασι παρὰ βλασανούσης. ἢ μηδὲ ἑαυτὸν φύσει ἐργᾶν τὸν ἀνθρώπον λέγουσιν, ὅτι πολλοὶ σφάτ-

D τουσιν ἑαυτοὺς καὶ κατὰ κληρονομίαν. ὁ δὲ Οἰδίπους Ἡρασει ἀπαύρων βλέφαρα φοίτα δόμου. Ἡγήσιος ἀγαθὸς γένησιν πολλοὺς ἐποίησεν ἀποκαρτερῆσαι τῆς ἀκροαμένων. πολλὰ μορφαὶ τῆς δαμονίωσιν ταῦτα δὲ ἐστὶν, ὡς παρ' ἐκείνα, νοσήματα καὶ πάθη ψυχῆς τῆς καὶ φύσιν ἐξισάντος τὸν ἀνθρώπον, ὡς αὐτὸν κατὰ ἄρτυροσιν ἑαυτῶσιν. αὐτὸ γὰρ ὡς τεκνὸς δελφάκιον, ἢ κύνων ἀγαπᾶσθαι σκυλάκιον, ἀθυμοσιν καὶ παρὰ τῆσιν, καὶ τοῖς ἀποβῆσθαι θύσιν, καὶ τέρας νομίζουσιν, ὡς πᾶσι καὶ παρὰ φύσιν ἐργᾶν τὰ πικρόμυρα καὶ τρέφειν σὲ ἀπαρῆν παρὲσθην. οὐ μὲν

E ἀλλὰ ὡς παρ' ἐν τοῖς μέταλλοις πολλῆ συμπεφυρμένην γῆ καὶ κατὰ κληρονομίαν, ὅμως ἀγαθὸν τὸ χεῖριον, οὕτως ἢ φύσιν ἐν αὐτοῖς τοῖς ἡμετέροις ἢ θεοῖς καὶ παρὲσιν ἐκφανῆ τὸ παρὲς τὰ ἔργα φιλόσοφον. οἱ μὲν γὰρ πείητες οὐ τρέφουσιν τέκνα, φοβούμενοι μὴ χεῖρον ἢ παρὲσθην τεραφέντα δουλοφρεπῆ καὶ ἀπαίδευτα, καὶ τῆς καλῆσιν πᾶσιν ἐνδεᾶ γῆσθαι. πᾶσιν γὰρ πενίαι ἔσχατον ἡμετέροις κακόν, οὐχ ἔτι μὲν ἔσχατον μεταδιδῶσιν τέκνοις ὡς παρ' ἑνὸς χαλεποῦ καὶ μεγάλου νοσήματος.